

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1.4. Předkontace

Předkontací (někdy také kontakcí) rozumíme určení dvou (v případě složených účetních zápisů) i více správných **souvztažných účtů**, na které se zaúčtuje daná účetní operace. Tento způsob záznamu účetních případů je rychlejší a přehlednější.

Č.op.	datum	Úč. případ	Md	D	Kč	Kč
1.	5.5.2010	Spotřeba materiálu	501	112	1 000	1 000

Md	D	Md	D

Př.

Zaúčtujte formou předkontací tyto účetní případy:

- 1) 3. 1. Výpis z b. ú.: fav - odběratelé. poukázali na běžný účet Kč 5 000,-
- 2) 8. 1. Výpis z b. ú.: úhrada fap dodavatelům Kč 5 000,-
- 3) 10. 1. Vpd 012 - nákup materiálu za hotové Kč 1 500,-
- 4) 6. 1. Výpis z b. ú.: - výplata mezd Kč 10 000,-
- 5) 9. 1. Výpis z b. ú.: - uhrazena fap za materiál Kč 2 000,-
- 6) 10. 1. Vpd - nákup zboží Kč 1 000,-
- 7) 15. 1. Hotově - nákup pošt. známek (ceniny) Kč 2 000,-
- 8) 20. 1. Výpis z b. ú.: - úhrada fav Kč 1 500,-

Č. op.	datum	Účetní případ	Md	D	Kč	Kč

V praxi se předkontace velmi často uvádí přímo na konkrétní účetní doklad – např. formou jakéhosi „kontaktního razítka“ – jeho příklad-otisk uvádíme v příloze.

Zákon o účetnictví uvádění předkontací přímo na doklad neukládá účetním jednotkám za povinnost. Na účetním dokladu musí být „jen“ uvedeno označení účetního dokladu a podpisový záznam (např. vlastnoruční podpis) osoby, která účetní doklad zaúčtovala.

Č.op.	datum	Úč. případ	Md	D	Kč	Kč
1.	5.5.2010	Spotřeba materiálu	501	112	1 000	1 000
Zaúčtovala: J. Smutná			Dne: 5.5.2010			

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zaúčtujte formou předkontací tyto účetní případy:

- 1) 3. 1. Výpis z b. ú.: fav - odběratelé. poukázali na běžný účet Kč 15 000,-
- 2) 8. 1. Výpis z b.ú.: úhrada fap dodavatelům za právnické služby Kč 8 000,-
- 3) 10.1. Vpd 012 - nákup zboží Kč 1 500,-
- 4) 6.1. Ppd - tržby z prodeje zboží Kč 2 000,-
- 5) 9.1. Výpis z b.ú.: - uhrazena fap za materiál dodavatelům Kč 2 000,-
- 6) 10.1. Vpd - nákup služeb Kč 1 000,-
- 7) 15.1. Vpd - nákup pošt. známek (ceniny) Kč 2 000,-
- 8) 20.1. Výpis z b.ú.: - úhrada fav Kč 1 500,-

Č. op.	datum	Účetní případ	Md	D	Kč	Kč

1.5. Účtování DPH

Rozlišujeme DPH na: a) vstupu - faktury přijaté (za materiál, spotřebovanou el. energii,...)
b) výstupu - faktury vydané (tržby za prodané zboží, služby,...)

Existují 2 sazby daně: a) 10%
b) 20%

Jakou sazbu zvolíme vyčteme ze sazebníku DPH.

Pro výpočet DPH musíme znát:

- celkovou cenu - prodejní
- **cenu bez DPH**
- **DPH** – rozdíl mezi cenou celkovou a cenou bez DPH

Př. Zjistěte DPH u těchto faktur a zaúčtujte:

a) fap za materiál Kč 12 000, - DPH 10%

cena bez DPH

DPH

b) fap za materiál Kč 8 000,- DPH 20%

cena bez DPH

DPH

Č.	Md	D

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

c) fap za materiál Kč 19 000,- DPH 10%

cena bez DPH

DPH

d) fav za zboží Kč 25 000,-, DPH 10%

cena bez DPH

DPH

e) fav za zboží Kč 30 000,- DPH 10%

cena bez DPH

DPH

Př. Zjistěte DPH u těchto faktur a zaúčtujte:

a) fap za zboží Kč 16 000,-, DPH 10%

cena bez DPH

DPH

b) fap za zboží Kč 9 000,-, DPH 20%

cena bez DPH

DPH

c) fav za služby Kč 5 000,-, DPH 20%

cena bez DPH

DPH

d) fav za služby Kč 3 000,-, DPH 10%

cena bez DPH

DPH

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1.5.1. Uzavírání účtu 343 - DPH

V praxi mohou nastat 2 možnosti:

- a) **vstupy (Md) > výstupy (D)**, pak se jedná o nadměrný odpočet (dostaneme vypočtené DPH od státu)
b) **vstupy (Md) ≤ výstupy (D)**, pak se jedná o daňovou povinnost (vypočtené DPH odvedeme státu)

Účtujeme ve 2 krocích:

- a) vyúčtování nadměrného odpočtu 315/343 b) výpis z b.ú.: vrácení DPH 221/315
nebo
b) daňové povinnosti 325/343 b) výpis z b.ú.: platba DPH 325/221

Př. Zaúčtujte DPH a zjistěte zda se jedná o daňovou povinnost či nadměrný odpočet

MD	343	D
1)	1 200,-	2) 6 000,-
3)	800,-	4) 1 000,-

Md	D

Md	221	D

Př. Zaúčtujte DPH a zjistěte zda se jedná o daňovou povinnost či nadměrný odpočet

MD	343	D
1)	1 200,-	2) 6 000,-
3)	800,-	4) 1 000,-

Md	D

Md	221	D

2. Oceňování majetku

Majetek se v účetnictví oceňuje především v hodnotovém vyjádření - v korunách.

Pro oceňování majetku se užívají tyto ceny:

1. Pořizovací cena při nákupu od dodavatele - cena pořízení (cena nákupu) + náklady související s pořízením (např. doprava, instalace, montáž, expertizy, odměny za poradenské služby ...). Náklady související s pořízením dlouhodobého majetku musí být vedeny jako součást ceny dlouhodobého majetku a zároveň současně odepisovány.

Př. Nakoupím počítač za 100 000,- Kč, jeho instalace bude stát 50 000,- Kč, bude pořizovací cena počítače 150 000,- Kč a tuto cenu musím postupně odepisovat.

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Cena ve vlastních nákladech - tato cena se používá **v případě**, kdy si firma sama vyrobí dlouhodobý majetek za dobu delší než 1 rok.. Pokud si stavební firma sama postaví budovu s kancelářemi stanoví se jejich účetní hodnota tak, že firma sečte všechny náklady, které prokazatelně vynaložila (faktury za materiál, za dopravu materiálů, mzdy dělníků). Do této ceny nesmí započítávat zisk, který by si účtovala, kdyby budovu prodávala někomu jinému, a práci majitele firmy. Prokázané vynaložené náklady se tzv. aktivují (zjednodušeně vyjmou se ven z nákladů), protože vytvoří cenu budovy, která se bude do nákladů přenášet postupně.

3. Reprodukční pořizovací cenou - použije se v případech, kdy firma nemá od majetku doklad o jeho hodnotě.

Např. při vkladu majetku z osobního vlastnictví do podnikání, pokud se jedná o majetek starší než 5 let. Reprodukční cena je stanovena odhadcem jako *cena odhadní* k datu, kdy je o dlouhodobém majetku účtováno. Odpisy se pak vypočítají z této ceny. Takto se stanoví např. dary, inventarizační přebytky.

4. Nominální ceny - užívají se pro **oceňování peněžních prostředků**, cenin, pohledávek a závazků - jsou to částky, které jsou na dokladech přímo uvedeny.

5. Ceny pořízení - **oceňují se jimi cenné papíry** – jsou to ceny bez vedlejších nákladů.

4. Účtová třída 0 - Dlouhodobý majetek

Tato účetní třída zahrnuje veškeré účty složek hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, oprávků a opravné položky k majetku.

Obsahuje tyto účetní skupiny:

- 01 - Dlouhodobý nehmotný majetek** - patří zde např. licence, technologie, projekty, software, apod., doba užívání je delší než 1 rok.
- 010 - Dlouhodobý nehmotný majetek** - jedná se o souhrnný účet pro celou skupinu 01.
- 011 - Zřizovací výdaje** - výdaje spojené se založením nového podniku (např. notářské poplatky, nájemné, odměny právníkům, apod.).
- 012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje** - účtují se na tomto účtu výsledky úspěšně provedených prací, jsou-li koupeny, nebo vytvořeny vlastních činností s cílem jejich prodeje.
- 013 - Software** - zachycuje se cena, pokud byl zakoupen samostatně (pokud není součástí dodávky hardwaru), nebo byl vytvořen vlastní činností.
- 014 - Ocenitelná práva** – účtují se zde technické poznatky, licence, předměty průmyslových práv.
- 019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek** – na tomto účtě se účtuje vše, co nelze zaúčtovat na výše uvedených účtech.

02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

jde o hospodářské prostředky, které slouží dlouhodobě, v průběhu užívání neztrácejí svou původní formu a předávají svou hodnotu do výrobků postupně, po částech a v závislosti na tom, jak se opotřebovávají. Patří zde: budovy, stavby, samostatné movité věci, **vstupní cena je vyšší než 40 000,- Kč a doba použitelnosti je delší než 1 rok** (stroje, zařízení, přístroje, dopravní prostředky).

HDM se účtuje na těchto účtech:

- 021 - Stavby
- 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
- 025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
- 026 - Základní stádo a tažná zvířata
- 029 - Ostatní dlouhodobý hmotný majetek

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

03 - Dlouhodobý majetek neodpisovaný

- 031 - Pozemky (včetně ložisek a nerostných surovin).
- 032 - Umělecká díla a sbírky.

04 – Pořízení dlouhodobého majetku

- 040 - Pořízení dlouhodobého majetku.
- 041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku.
- 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku.

Na těchto účtech se účtují výdaje vynaložené na pořízení majetku do té doby, než je majetek vydán do užívání.

- 043 - Pořízení dlouhodobého finančního majetku.

05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

- 050 - Poskytnutí zálohy na dlouhodobý majetek.
- 051 - Poskytnutí zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek.
- 052 - Poskytnutí zálohy na dlouhodobý hmotný majetek.
- 053 - Poskytnutí zálohy na dlouhodobý finanční majetek.

Tyto účty mají charakter pohledávek, evidují se zde zálohy, které se poskytují dodavatelům na dodávky majetku.

06 - Dlouhodobý finanční majetek

V této skupině účtů se sledují cenné papíry nakoupené za účelem dlouhodobého vlastnictví ve firmě (ne za účelem obchodování).

- 061 - Podílové cenné papíry a podíly v podnicích s rozhodujícím vlivem.
- 062 - Podílové cenné papíry a podíly v podnicích s podstatným vlivem.
- 063 - Realizovatelné cenné papíry a podíly.
- 065 - Dlužné cenné papíry držené do splatnosti.
- 066 - Půjčky podnikům ve skupině.
- 067 - Ostatní půjčky.
- 069 - Ostatní dlouhodobý finanční majetek

07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku (ke skupině 01) pasivní účet.

08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku (ke skupině 02).

Na těchto účtech se sledují oprávky majetku – částky, které již byly zahrnuty do nákladů podniku, jedná se o snížení hodnoty majetku v důsledku jeho používání- pasivní účet.

- 081 - Oprávky ke stavbám.
- 082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí.

09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku

4.1. Pořízení dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek se obvykle pořizuje těmito způsoby:

- A) **Nákupem** nového nebo již použitého dlouhodobého majetku, nákup od dodavatele (dodavatelské

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

pořízení investice),

- B) **Vlastní výrobou** - stavební firma si postaví novou výrobní halu, strojírenský podnik si vyrobí nový stroj, apod.
- C) **Darováním**
- D) **Převodem z osobního majetku podnikatele (vkladem)** - např. podnikatel vloží do firmy svůj osobní automobil
- E) **Finančním leasingem**

A) **Pořízení dlouhodobého majetku nákupem**

Dlouhodobý majetek se pořizuje prostřednictvím účtu 04. . Na tomto aktivním účtu se sledují veškeré náklady související s pořízením dlouhodobého majetku – vytváří se tzv. **pořizovací cena DHM**.

Když je majetek pořízen celý (montáž, doprava, seřízení...), převádí se na účet dlouhodobého majetku - 02.. Vystavuje se zápis o převzetí.

04. / 321 nebo 04. /211
02. /04.

Řešíme pro případy, kdy firma je:

- neplátce DPH
- plátce DPH

a) Pořízení nákupem, jestliže je firma neplátce DPH:

Nastávají tyto účetní případy:

1) Fap za nákup HDM	042/321
2) Předání HDM do užívání	022/042
3) Výpis z b. ú.: - úhrada fap	321/221

Př.

Firma nakoupila HDM – os, automobil - nastaly tyto účetní případy:

1. Fap za nákup HDM- auta	Kč 560 000,-
2. Předání HDM do užívání	Kč 120 000,-
3. Výpis z b.ú.: úhrada fap	Kč 120 000,-

Řešení:

Md	D	Md	D	Md	D
Md	D	Md	D		

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Př.

Firma Koospol zakoupila hrotový soustruh Kč 55 200,-, vznikly tyto účetní operace:

1. Fap za soustruh Kč 55 200,-
2. Fap za dovoz soustruhu Kč 1 200,- hotově
3. Předání soustruhu do používání
4. Výpis z b.ú.: - úhrada fap za soustruh Kč

Md	D	Md	D	Md	D

Md	D	Md	D

Pořízení dlouhodobého majetku – cvičení

Neplátce DPH

Př.

Firma Lana zakoupila dům pro firemní účely, zaúčtujte tyto účetní případy:

1. Fap - nákup nemovitosti	Kč 1 000 000,-
2. Vpd - zaplacen poplatek katastrálnímu úřadu	Kč 1 000,-
3. Převod do používání	
3. Výpis z b.ú.: - úhrada fap	Kč 1 000 000,-

Md	D	Md	D	Md	D
Md	D				

Př.

Podnik zakoupil dopravník - při jeho pořízení nastaly tyto účetní případy:

1. Fap - nákup dopravníku	Kč 1 500 000,-
2. Fap - clo	Kč 100 000,-
3. Fap - doprava zařízení	Kč 85 000,-
4. Instalace zařízení - vpd	Kč 65 000,-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. Převod do užívání

Kč

6. Výpis z b. ú.: - úhrada fap

Kč

Md	D	Md	D	Md	D

Md	D	Md	D	Md	D

b) Pořízení nákupem, jestliže je firma plátce DPH:

Nastávají tyto účetní případy:

1) Fap za nákup HDM	
cena bez DPH	04. /321
DPH	343/321
2) Fap za přepravné (clo, montáž, seřízení...)	
cena bez DPH	04. /321
DPH	343/321
3) Předání HDM do užívání	02. /042
v PC bez DPH	
4) Faktury splaceny z B.ú.	321/221

Př.

Firma zakoupila strojní zařízení, nastaly tyto účetní případy:

1) Fap za strojní zařízení	122 000,- Kč
cena bez DPH	
DPH	
2) Fap za přepravné stroj. zařízení	2 440,- Kč
cena bez DPH	
DPH	
3) Převzetí do užívání strojního zařízení	
4) Výpis z b.ú.: - úhrada faktur přijatých	

Md	D	Md	D	Md	D

Md	D	Md	D

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Md	D	Md	D	Md	D

Md	D	Md	D	Md	D

Md	D

C) Pořízení dlouhodobého majetku darováním

je prováděno na základě darovací smlouvy, majetek musí být oceněn.

Účtujeme prostřednictvím účtu **413 – ostatní kapitálové fondy** - na tomto účtu se zachycují **veškeré dary**.

Nastávají tyto účetní případy:

1) Firma obdržela počítač s odhadní cenou	55 000,- Kč	042/413
2) Počítač byl zařazen do užívání	55 000,- Kč	022/042

Md	D	Md	D	Md	D

Př.

Firma Koospol darovala naší firmě účetní software Kč 65 000,-, který jsme zařadili do majetku jako dar.

Md	D	Md	D	Md	D